

Sámediggeráđđi/ Sametingsrádet

Oassi Čoahkkingirjjis

Utskrift av Møtebok

Ávjuvárgeaidnu 50, N-9730 Kárášjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Ági: / Tid: 04.09.2013
 Báiki / Sted: Telefonmøte

Áššelistu

Áššennr.	Áššenamma
101/13	Váidda áššis RG 017/13 - Deanu giellagáddi/SEG, Deanu gielda/Tana kommune - Giellakafea
102/13	Váidda áššis RG 023/13- Tromssa suohkan- Tromssa- Giellaleaira nuoraidskuvlla ohppiide
103/13	Váidda áššis RG 036/13 - Riddu Riđđu festivála- Gáivuona suohkan- Giellajahki 2013
104/13	Váidda áššis RG-051/13-Deanu giellagáddi/SEG - Samisk nærings- og utredningssenter - Tana- Giellaproševttat 2013- Ustitgirji
105/13	Váidda áššis RG 013/13 - Deanu Giellagáddi, Deanu gielda - Sámi almmenáhkki 2014
106/13	Cealkámuš gulaskuddandokumentii árvvoštallama birra rievdadit olmmošvuoigatvuodaid nátionála ásausa
107/13	

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
101/13	Klage i sak RG 017/13 - Deanu giellagáddi/SEG, Deanu gielda/Tana kommune - Språkkafe
102/13	Klage i sak RG 023/13 -Tromsø kommune, Tromsø -Språkleir for ungdomskole elever
103/13	Klage i sak RG 036/13 - Riddu Riđđu festivála - Kåfjord kommune -Språkåret 2013
104/13	Klage i sak RG-051/13 -Deanu giellagáddi/SEG - Samisk nærings- og utredningssenter - Tana -Språkprosjekter 2013 - Ustitgirji
105/13	Klage i sak RG 013/13 - Deanu Giellagáddi, Tana kommune - Samisk almanakk 2014
106/13	Uttalelse til høringsdokument om vurdering av endringer av nasjonal institusjon for menneskerettigheter
107/13	Internasjonale tiltak 2013 - Samarbeid mellom duodjiutøvere i Russland og Norge

Sajis / Tilstede

Egil Olli, President
 Odd Iver Sara, visepresident
 Marianne Balto
 Ellinor Marita Jåma
 Hálddahusas /Fra administrasjonen
 Rune Fjellheim

Hege Fjellheim
 Anne Britt K. Hætta
 Inger Eline Eira Buljo
 Jan Roger Østby
 Torvald Falch
 Cathrine Myklevold

SR 106/13: Cealkámuš gulaskuddandokumentii árvoštallama birra rievdadit olmmošvuoigatvuođaid nationála ásašusa

Mearradus

Čujuhuvvo Olgoriikadepartemeantta 24.6.13 beaiváduvvon reivii oktan dainna dokumeantta gulaskuddamiin, mas nationála olmmošvuoigatvuođaásahusa rievdadeapmi árvoštallojuvvo.

Álggahus

Sámediggeráđđi dulko gulaskuddandokumeantta evttohussan rievdaduvvon Nasjonal institusjon for menneskerettigheter (NI) (nationála olmmošvuoigatvuođaásahus) mii dahká A-stáhtus vejolažžan Paris-prinsihpaid vuodul. Sámediggeráđđi lea posiitiiva dasa ahte ráđđehus lea sádden dokumeantta gulaskuddamiin oktan árvoštallamiiguin ja evttohusain rievdat NI. Sámediggeráđđi mielas lea deatalaš ahte hui fargga boahdá sorjjasmeahtun ja dohkálaččat ruhtaduvvon ásašus mii speadjalastá servodaga mánggadáfotvuođa ja mas lea govda mandáhta ovddidit ja suodjalit olmmošvuoigatvuođaid Norggas.

Sorjjasmeahtunvuota

Sámediggeráđđi doarju dan ahte mearriduvvo láhka NI birra ja ahte dat čadnojuvvo Stuorradiggái, Sámediggái, eahpeštáhtalaš organisašuvnnaide ja fágabirrasiidda mat barget olmmošvuoigatvuođaiguin. Sámediggeráđđi lea deatalaš ahte NI:s lea stuorámus vejolaš sorjjasmeahtunvuota ráđđehusa ektui. Sámediggeráđđi oaidná ahte dan sáhtá fuolahit dainna lágiin ahte ásašuvvo hálddašanorgána mas leat erenoamáš fápmudusat. Dábálaččat lea ággan ásaht hálddašanorgána mas leat erenoamáš fápmudusat, leamaš čadnojuvvon dan sávaldahkii ahte galgá leat stuorát ekonomalaš doaibmanfriijavuota dakko bokte ahte sáhttit hálddašit lasseboaduid, ja ahte beaivválaš doaimma galgá sáhttit jodihit fágalaš iehčanasvuodain (geahča NOU 2003:34). Hálddašanorgána mas leat erenoamáš fápmudusat, lea oassi stáhtas juridihkalaš persovdnan. NI sorjjasmeahtunvuota lea erenoamážit ákkastuvvon dainna lágiin ahte dat, go dat ovddasta siviilaservodaga mánggabealatvuođa mii bargá olmmošvuoigatvuođaiguin, sáhtá doaibmat kritihkalažžan eiseválddiid ektui dáid vuoigatvuođaid suodjalemiin ja ovddidemiin. NI bargosuorgin leat dávjá suorggit maidda lea stuorra politihkalaš beroštupmi. Dát berre mearkkašit ahte NI:s lea erenoamáš iehčanas dili. Danne oainnášii Sámediggeráđđi givrodahkan jus gulaskuddandokumeanttas boadášedje ovdan árvoštallamat ahte lága bokte mearridit NI sierra riektesubjektan, ja ahte vuđoleappot árvoštallošii NI Stuorradikki vuollášaš orgánan, ii ge dušše čujuhit dokumentii Inst. S. nr. 35 (2008-2009).

Go ásašuvvo hálddašanorgána mas leat erenoamáš fápmudusat sierra stivrrain, de ii oainne Sámediggeráđđi ahte doppe ákkat dasa ahte ráđđehus nammada stivralahtuid. Sámediggeráđđi oaiivilda ahte Paris-prinsihpaid ferte áddet dan láchkai ahte sorjjasmeahtunvuota ráđđehusa ektui fuolahuvvo go dat ii nammat áirasiid, ja jus dat dahkkojuvvo de dain galgá leat dušše ráđdeaddi doaibma šiehtadallamiin. Dat ásašuslaš čovddus maid gulaskuddandokumeanta evttoha, ferte danne mearkkašit ahte Stuorradiggi, Sámediggi ja ráđdeaddi lávdegoddi nammadit stivralahtuid. Sámediggeráđđi oaiivilda ahte Sámediggi galgá nammadit 2 stivralahtu.

Olmmošvuoigatvuođaid dili politihkalaš meannudeapmi

Sámediggeráđđi oaiivilda ahte láhka NI birra galgá láchit dasa ahte Stuorradiggi jahkásaččat meannuda NI raportta olmmošvuoigatvuođaid dili birra Norggas. Dat nannešii čatnaseami Stuorradiggái ja attášii dárbbášlaš ja govda politihkalaš fuomášumi ja meannudeami. Dat lea deatalažžan dasa ahte fuolahit Beograd-prinsihpaid NI ja stuorradikki gaskavuota ektui.

Dál ii leat dábaláš mearridit lága bokte ahte ráđđehus galgá ovddidit stuorradiggedieđáhusaid. Dattetge lea sámelágas mearriduvvon lága bokte ahte Sámedikki jahkedieđáhus galgá sáddejuvvot Gonagassii (gč. § 1-3), ja persovdnadieđuidlágas fas boahdá ovdan ahte Diehtobearráigeahčču galgá addit Gonagassii jahkedieđáhusa doaimma birra (gč. § 42 goalmát ladđasa nr. 8). Sámediggeráđđi evttoha ahte lágas NI birra válđojuvvo mielde sullasaš mearrádus go sámelága paragrafas 1-3, ja ahte láhkaovdabargguin boahdá ovdan ahte dát jahkedieđáhus biddjojuvvo mielddusin stuorradiggedieđáhusii olmmošvuoigatvuođaid dili birra Norggas. Dakkár oktavuodas lea deataláš ahte láhkaovdabargguin boahdá ovdan ahte stuorradiggedieđáhus olmmošvuoigatvuođaid dili birra Norggas, ovddiduvvo seamma jagi go jahkedieđáhus čállojuvvo, vai lea áigeovuodilis dili mii galgá meannoduvvot. Sámelága sátnehápmi evttohuvvo geavahuvvot dan sadjái go geavahit persovdnadieđuidlága sátnehápmi, danne go dat fuolahivččii NI sorjjasmeahttunvuođa buoremusat, danne go formálalaččat NI ieš mearrida galgá go čállit jahkedieđáhusa.

Sámediggeráđđi lea ovttamielaláš dasa ahte lágas ferte boahtit ovdan ahte NI galgá addit ráđi Stuuradiggái, ráđđehussii ja eará almmolaš eiseválddiide ja priváhta oassálastiide. Lea deataláš ahte NI maid galgá sáhttit addit ráđi Sámediggái. Vaikke vel Sámedikki sáhtta atnit almmolaš eiseváldin, de lea dat lea sierra orgána sierra vuogádagain Norgga stivre vuogádagas. Danne ferte lágas boahtit ovdan ahte NI galgá sáhttit addi ráđi maiddái Sámediggái.

Dohkálaš ruhtadeapmi

Paris-prinsihpain čuovvu ahte NI galgá oážžut dohkálaš ruhtadeami iežas doaimma čađaheapmái. NI:s galgá Paris-prinsihpaid mielde, ja gulaskuddanevttohusa mielde, leat govda mandáhta. Vaikke vel mandáhta čuovvoluvvo iešguđet deattuhuvvomiin áiggi badjel, de lea dattege deataláš ahte NI:s lea govda doaimma ja ahte das leat vejolašvuođat čuovvolit áššiid ja áššesurggiid guhkit áiggi. Seammás go NI bargá govdadit, de das ferte leat erenoamášgelbbolašvuohta vai lea doarvái fágalaš jáhkehahttivuohta. Sámediggeráđđi ii oainne ahte gulaskuddandokumeanttas lea čađahuvvon duohta árvvoštallan evttohuuvon rievdaduvvon NI ekonomalaš váikkuhusain. Sámediggeráđđái lea váttis oaidnit, nu mo gulaskuddandokumeanta evttoha, ahte dálá 6,3 miljon ruvdnosaš bušeahhtarámma dássi lea dakkár dássi mii ollašuhtta Paris-prinsihpaid gáibádusa ahte galgá leat dohkálaš ruhtadeapmi.

Álgoálbmotvuoigatvuođat

Sámediggeráđđi lea ovttaoivvilis gulaskuddandokumeantta árvvoštallamiin ahte NI ferte háhkat gelbbolašvuođa álgoálbmot- ja minoritehtavuoigatvuođain. Sveas-raporttas boahdá maid ovdan ahte sámi vuoigatvuođat leat ožžon uhccán fuomášumi ja ahte dat berre nannejuvvot. Sámediggeráđđi oaiivvilda ahte dakkár nannen ferte dahkkojuvvot sihke Sámedikki nammadan stivraáirasiid bokte, eahpeštáhtalaš sámi organisašuvnnaid oassálastima bokte ráđđeaddi lávdegottis ja dakkár čállingotti bokte mas lea fágalaš gelbbolašvuohta álgoálbmotvuoigatvuođain.

Vejolašvuođa háhkat dárbbalaš fágalaš gelbbolašvuođa álgoálbmotvuoigatvuođain ferte árvvoštallat dan Gáldu - Álgoálbmotvuoigatvuođaid gelbbolašvuođuovddáš, evaluerema vuodul maid Rambøll čađahii Ođasmahttin-, hálddahus- ja girkodepartemeantta ovddas ja geigii borgemánus 2012.

Evaluerenraportta Gáldu birra čujuhuvvo ahte Gáldus lea eahpečielga rolla dan ektui ahte vuojehit álgoálbmotvuoigatvuođaid sihkkarastima ja dan ektui ahte doaimmat diehtjuohkinásahussan dáid vuoigatvuođaid birra. Evaluerenraportta sáhtta ádde dan láhkai ahte Gáldu muhtun surggiin lea addán alccesis dakkár vuojeheaddjirolla, mii lea bajábealde diehtjuohkinásahusa bargamušaid, ja ahte dat ii dárbbas soahpat njuolggadusaiguin. Rollačielggadeapmi namalassii vuoigatvuođavuojeheaddjin ja diehtjuohkinásahussan álkidivččii válljet boahhtevaš organisašuvdnahápmi. Vuojeheaddjirolla gáibida

eanet sorjjasmeahttuvuoda go diehtujuohkinrolla. Gáldu njuolggadusat gokčet muhtumassii evttohuvvon mearrádusaid NI bargamušaid birra. Seammá guoská muhtun muddui iešguđet luohttámušdoaimmaide. Erohus lea dattetge ahte luohttámušdoaimmaid bargamušat leat mearriduvvon lágas mas áššesuorgi ja áššeslájat leat čielgasit definerejuvvon.

Sámeráddái lea deatalaš ahte mis lea NI mas lea A-stáhtus, mii maiddái ovddida ja suodjala sápmelaččaid oktaslaš ja oktagaslaš olmmošvuoigatvuodaid. Dakkár NI:s mii ieš bargá álgoálbmotsurggiin ja mas lea gelbbolašvuohta das, lea mealgat stuorát legitimizehta ja čađahannákca go ahte jus dat ferte ovttasbargat dakkár Gálduin, mii dasa lassin sáhtta fertet bargat vuosttažettiin diehtujuohkimiin. Gáldu čállingoddi lea dál háhkan gelbbolašvuođa álgoálbmotvuoigatvuodaid ja sámi servodaga birra. Dát gelbbolašvuohta árvvoštallojuvvo leat mávssolaš resursan rievdaduvvon NI:ii. Gáldu doaimmaid ovttaštettiin NI:ii čoavddášii daid hástalusaid maid Gáldu evalueren lea čujuhan.

Sámeráddi oaivvilda ahte sáhtta heivet bures ahte sámi vuoigatvuodaoaidnu sihke boahtá oidnosii ja dat bures váldojuvvo vuhti NI barggus. Čuovvovaš bealit fertejit dalle leat ollašuhttojuvvon; 1) Sámediggi nammada stivralahtuid NI:ii, 2) eahpestáhtalaš sámi organisašuvnnat oassálastet ráđđeaddi lávdegoddái, 3) dat fágalaš gelbbolašvuohta maid Gáldu lea háhkan álgoálbmotvuoigatvuodaid ja sámi servodagaid birra, váldojuvvo mielde viidáseappot rievdaduvvon NI:ii, ja 4) NI:s lea nana čatnaseapmi. Sápmái dakko bokte ahte otná Gáldu kántorsadji Guovdageainnus bisuhuvvo. Dáid eavttuiguin oaivvilda Sámeráddi ahte Gáldu doaimmat sirdojuvvojit rievdaduvvon NI:ii.

Proseassa viidáseappot

NI čoahkkádus galgá čađahuvvot rabas ja konstruktiivá proseassa bokte. Sámediggeráddi oaivvilda ahte seamma prinsihppa galgá biddjojuvvot vuodđun go láhkaevttohus ráhkaduvvo. Dasa lassin sáhttet láhkaevttohus ja rievdaduvvon NI váikkuhit njuolgga sápmelaččaide ja danne daidda guoská konsultašuvdnageatnegasvuohta álbmotrievtti vuodul ja stáhta eiseválddiid ja Sámedikki gaskasaš mearriduvvon konsultašuvdnaprošedýraid vuodul. Danne bivdá Sámediggeráddi ahte váldojuvvo oktavuohta lagat konsultašuvnnaid dáfus láhkabarggus Norgga nátionála olmmošvuoigatvuodaásahusa várás.

SR 106/13: Uttalelse til høringsdokument om vurdering av endringer av nasjonal institusjon for menneskerettigheter

Vedtak

Det vises til Utenriksdepartementets brev av 24.6.13 med høring av dokument med vurderinger av endringer av nasjonal institusjon for menneskerettigheter.

Innledning

Sametingsrådet forstår høringsdokumentet som et forslag til en endret Nasjonal institusjon for menneskerettigheter (NI) som muliggjør A-status i henhold til Paris-prinsippene. Sametingsrådet er positiv til at regjeringen har sendt på høring dokument med vurderinger og forslag til endret NI. Sametingsrådet ser det som viktig at det raskt kommer på plass en uavhengig og tilstrekkelig finansiert institusjon som avspeiler mangfoldet i samfunnet og med bredt mandat for å fremme og beskytte menneskerettighetene i Norge.

Uavhengighet

Sametingsrådet støtter at det vedtas en lov om NI og at den er tilknyttet Stortinget, Sametinget, ikke-statlige organisasjoner og fagmiljøer som arbeider med menneskerettigheter. For sametingsrådet er det viktig at NI har størst mulig grad av uavhengighet til regjeringen. Sametingsrådet ser at dette kan ivaretas gjennom etablering av et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Generelt har begrunnelsen for organisering av forvaltningsorganer med særskilte fullmakter vært knyttet til ønsket om større økonomisk handlefrihet gjennom å kunne disponere merinntekter, samt at den løpende virksomheten skal kunne styres på en faglig selvstendig måte (jf. NOU 2003:34). Et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter er del av staten som juridisk person. Uavhengigheten til NI er særlig grunnet i at den, gjennom å representere mangfoldet i sivilsamfunnet som arbeider med menneskerettighetene, kan opptre kritisk overfor myndighetene om beskyttelsen og fremming av disse rettighetene. NI sitt arbeidsområde vil ofte være områder med stor politisk interesse. Dette bør tilsi at NI har en særlig selvstendig stilling. Sametingsrådet ville derfor sett det som en styrke om det i høringsdokumentet hadde framkommet vurderinger om lovfesting av NI som eget rettssubjekt, samt at det ble foretatt en grundigere vurdering av NI som institusjon underlagt Stortinget, utover bare å vise til Inst. S. nr. 35 (2008-2009).

Ved etablering av et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter med eget styre kan ikke sametingsrådet se at det foreligger forhold som begrunner at regjeringen oppnevner styremedlemmer. Sametingsrådet mener Paris-prinsippene må forstås slik at uavhengigheten til regjeringen ivaretas ved at den ikke skal oppnevne representanter, og at der det skjer så skal disse bare ha en rådgivende funksjon under drøftingene. En institusjonell løsning som høringsdokumentet foreslår må derfor innebære at representantene i styret oppnevnes av Stortinget, Sametinget og rådgivende utvalg. Sametingsrådet mener Sametinget må oppnevne 2 styremedlemmer.

Politisk behandling av situasjonen for menneskerettighetene

Sametingsrådet mener loven om NI må legge til rette for at Stortinget årlig har en behandling av rapport fra NI om situasjonene for menneskerettighetene i Norge. Dette vil være med på å styrke tilknytningen til Stortinget og virke til en nødvendig og brei politisk oppmerksomhet og behandling. Dette vil være viktig for ivaretagelsen av Beograd-prinsippene om forholdet mellom NI og nasjonalforsamlingen.

Det er i dag ikke vanlig å regulere i lov at regjeringen skal legge fram stortingsmeldinger. I sameloven er det imidlertid lovfestet at Sametingets årsmelding sendes til Kongen (jf. § 1-3), mens det i personopplysningsloven framkommer at Datatilsynet skal gi Kongen årsmelding om virksomheten (jf. § 42 tredje ledd nr. 8). Sametingsrådet foreslår at det i en lov om NI inntas en bestemmelse tilsvarende samelovens § 1-3, og at det i lovforarbeidene framkommer at denne årsmeldingen legges ved stortingsmelding om menneskerettighetssituasjonen i Norge. Det er i en slik sammenheng viktig at det i lovforarbeidene framkommer at en stortingsmelding om situasjonen for menneskerettighetene i Norge fremmes samme år årsmeldingen er avgitt, slik at det er en oppdatert situasjon det legges til rette for en behandling av. Ordlyden i sameloven foreslås framfor ordlyden i personopplysningsloven fordi det i sterkest grad vil ta hensyn til NI sin uavhengighet, ved at det formelt sett er opp til NI selv å avgjøre at den utarbeider en årsmelding.

Sametingsrådet er enig i at det av loven må følge at NI skal gi råd til Stortinget, regjeringen og andre offentlige myndigheter og private aktører. Det er viktig at Sametinget også skal kunne gis råd av NI. Selv om Sametinget kan forstås som en offentlig myndighet, er det et særskilt organ med en egen plassering i det norske styringssystemet. Det må derfor av loven framkomme at NI også skal kunne gi råd til Sametinget.

Tilstrekkelig finansiering

I Paris-prinsippene følger det at NI skal ha tilstrekkelig finansiering for gjennomføringen av sin virksomhet. NI skal etter Paris-prinsippene ha, og er etter høringsforslaget foreslått å ha, et bredt mandat. Selv om mandatet følges opp med ulik vektlegging over tid, er det likevel viktig at NI kontinuerlig har et bredt virke og at den har forutsetninger til å følge opp saker og saksområder over lengre tid. Samtidig som NI arbeider bredt må det inneha spisskompetanse for å ha nødvendig faglig troverdighet. Sametingsrådet kan ikke se at det i høringsdokumentet er foretatt en reell vurdering av hva som er de økonomiske konsekvensene av en foreslått endret NI. Sametingsrådet kan vanskelig se, slik høringsdokumentet legger til grunn, at en budsjetttramme på dagens nivå med 6,3 mill kr, er på et nivå som møter Paris-prinsippenes krav om tilstrekkelig finansiering.

Urfolksrettigheter

Sametingsrådet er enig i høringsdokumentets vurdering av at NI må bygge kompetanse innen urfolks- og minoritetsrettigheter. I Sveaas-rapporten framkommer det også at samiske rettigheter har blitt viet liten oppmerksomhet og at dette bør styrkes. Sametingsrådet mener en slik styrking både må skje gjennom styrerepresentanter oppnevnt av Sametinget, ikke-statlige samiske organisasjoners deltakelse i rådgivende utvalg og gjennom et sekretariat med faglig kompetanse på urfolksrettigheter.

Muligheten for nødvendig faglig kompetanse om urfolksrettigheter må vurderes i lys av evalueringen av Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter av august 2012, som Rambøll har gjort på oppdrag fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

I evalueringsrapporten om Gáldu påpekes det at Gáldu har en uklar rolle mellom det å være pådriver for sikring av urfolks rettigheter og informasjonsinstans om disse rettighetene. Evalueringsrapporten kan forstås slik at Gáldu på noen områder har tiltatt seg en rolle som pådriver som overgår oppgaven som informasjonsinstans, og at dette ikke nødvendigvis er fullt i samsvar med vedtektene. En klargjøring av rollene som henholdsvis rettighetspådriver og informasjonsinstans vil gjøre det lettere å velge framtidig organisasjonsform. Pådriverrollen krever større grad av uavhengighet enn informasjonsrollen. Gáldu sine vedtekter er dels overlappende med de foreslåtte bestemmelsene om NI sine oppgaver. Det samme er til en viss grad tilfellet for de ulike ombud. Forskjellen er likevel at ombudene oppgaver er fastsatt i lov der saksfelt og sakstyper er klart definert.

For sametingsrådet er det viktig at vi har en NI med A-status, som også fremmer og beskytter samers kollektive og individuelle menneskerettigheter. En NI med egen innsats og kompetanse på urfolksområdet vil ha betydelig større legitimitet og gjennomslagskraft enn om det må basere seg på et samarbeid med et Gáldu, som i tillegg risikerer å skulle ha sitt hovedarbeid rettet mot informasjonsarbeid. Gáldus sekretariat har per i dag opparbeidet seg kompetanse om urfolksrettigheter og det samiske samfunnet. Denne kompetansen vurderes å kunne være en betydelig ressurs i en endret NI. En innlemming av Gáldus funksjoner i NI vil løse de utfordringene som er påvist i evalueringen av Gáldu.

Sametingsrådet mener det kan ligge godt til rette for at det samiske rettighetsperspektivet både blir synlig og godt ivaretatt i NI sitt arbeid. Følgende forhold må da være til stede; 1) Sametinget oppnevner styremedlemmer i NI, 2) ikke-statlige samiske organisasjoner deltar i rådgivende utvalg, 3) Gáldus opparbeidede faglige kompetanse på urfolksrettigheter og samiske samfunn tas med videre i et endret NI, og 4) NI har sterk tilstedeværelse i Sápmi ved at kontorstedet Gáldu i dag har i Kautokeino opprettholdes. Med disse forholdene på plass mener Sametingsrådet at Gáldus funksjoner overdras til endret NI.

Videre prosess

Sammensetningen av NI skal skje gjennom en åpen og konsultativ prosess. Sametingsrådet mener det samme prinsippet må legges til grunn for utarbeidelsen av lovforslaget. I tillegg vil lovforslaget og endret NI kunne påvirke samens direkte og er derfor konsultasjonspliktig i henhold til folkeretten og fastsatte konsultasjonsprosedyrer mellom statlige myndigheter og Sametinget. Sametingsrådet ber derfor om å bli kontaktet for nærmere konsultasjoner i lovarbeidet om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter.